

Guliston davlat pedagogika instituti
“Pedagogika va psixologiya”
kafedrası o‘qituvchisi **N.M.Botirova**

Annotatsiya: Mazkur maqolada bo‘lajak pedagoglarni innovatsion-pedagogik faoliyatga tayyorlashning ilmiy-nazariy asoslari kompleks tarzda tahlil qilinadi. Zamonaviy ta’lim paradigmasi sharoitida pedagogning kasbiy kompetensiyalarini rivojlantirishda innovatsion yondashuvlarning o‘rni ochib beriladi. Xususan, loyihaviy yondashuv, axborot-kommunikatsiya texnologiyalari, STEAM ta’limi, flipped learning, gamifikatsiya va blended learning metodlarining integrativ qo‘llanilishi asoslab beriladi. Tadqiqot natijalari innovatsion muhitni shakllantirish orqali pedagoglarning kasbiy tayyorgarligi samaradorligini oshirish mumkinligini ko‘rsatadi.

Аннотация: В данной статье комплексно анализируются научно-теоретические основы подготовки будущих педагогов к инновационно-педагогической деятельности. В условиях современной образовательной парадигмы раскрывается роль инновационных подходов в формировании профессиональных компетенций педагогов. Особое внимание уделяется интеграции таких методов, как проектное обучение, информационно-коммуникационные технологии (ИКТ), STEAM-подход, flipped learning, геймификация и blended learning. Обоснована эффективность использования данных технологий в процессе профессиональной подготовки педагогов. Результаты исследования показывают, что формирование инновационной образовательной среды способствует повышению качества профессиональной подготовки будущих специалистов.

Abstract: This article provides a comprehensive analysis of the scientific and theoretical foundations for preparing future teachers for innovative pedagogical activity. In the context of modern educational paradigms, the role of innovative approaches in developing teachers’ professional competencies is revealed. Particular attention is paid to the integration of project-based learning, information and communication technologies (ICT), STEAM approach, flipped learning, gamification, and blended learning. The effectiveness of these methods in teacher training is substantiated. The findings indicate that the formation of an innovative educational environment significantly enhances the quality of professional training of future educators.

Kalit so‘zlar: innovatsion pedagogika, kasbiy kompetensiya, loyihaviy yondashuv, axborot-kommunikatsiya texnologiyalari, STEAM, refleksiya, kreativ fikrlash, blended learning

Ключевые слова: инновационная педагогика, профессиональная компетентность, проектный подход, информационно-коммуникационные технологии, STEAM, рефлексия, креативное мышление, смешанное обучение

Keywords: *innovative pedagogy, professional competence, project-based approach, information and communication technologies (ICT), STEAM, reflection, creative thinking, blended learning*

KIRISH

XXI asr ta’lim tizimi tubdan yangilanib borayotgan ijtimoiy-iqtisodiy jarayonlar bilan chambarchas bog‘liq holda rivojlanmoqda. Ushbu jarayonlarda pedagog shaxsiga qo‘yilayotgan talablar ham sifat jihatidan o‘zgarib bormoqda. Endilikda pedagog nafaqat bilim beruvchi, balki innovatsion jarayonlarni tashkil etuvchi, ta’lim muhitini loyihalovchi va o‘quvchilarni mustaqil fikrlashga yo‘naltiruvchi subyekt sifatida namoyon bo‘lmoqda.

Shu nuqtai nazardan, bo‘lajak pedagoglarni innovatsion-pedagogik faoliyatga tayyorlash muammosi dolzarb ilmiy masala sifatida qaraladi.

Asosiy qism

Innovatsion-pedagogik faoliyatning mohiyati

Innovatsion-pedagogik faoliyat-bu pedagogning an’anaviy ta’lim usullarini takomillashtirish, yangi pedagogik texnologiyalarni joriy etish va ta’lim jarayonini samarali tashkil etishga qaratilgan kasbiy faoliyatidir.

Ushbu faoliyat quyidagi komponentlarni o‘z ichiga oladi:

- innovatsion tafakkur;
- refleksiv yondashuv;
- kreativlik;
- texnologik savodxonlik.

Loyihaviy yondashuv asosida tayyorlash

Loyihaviy yondashuv pedagoglarni amaliy faoliyatga yaqinlashtiruvchi samarali metodlardan biri hisoblanadi. Bu yondashuvda talaba muayyan muammoni hal etish jarayonida mustaqil izlanadi, tahlil qiladi va natijaga erishadi.

Masalan, “Interfaol dars loyihasi”ni ishlab chiqish orqali talaba nazariy bilimlarini real pedagogik vaziyatlarga tatbiq etadi. Bu esa kasbiy kompetensiyaning shakllanishiga xizmat qiladi.

AKT asosida pedagogik kompetensiyani rivojlantirish

Axborot-kommunikatsiya texnologiyalari zamonaviy pedagogning ajralmas vositasiga aylangan. AKT yordamida:

- ta’lim jarayonini vizuallashtirish;
- masofaviy ta’limni tashkil etish;
- individual ta’lim trayektoriyasini yaratish mumkin.

Bu esa pedagogning raqamli kompetensiyasini rivojlantiradi.

STEAM yondashuvining integrativ imkoniyatlari

STEAM ta’limi fanlararo integratsiyani ta’minlash orqali kompleks fikrlashni rivojlantiradi. Ushbu yondashuv pedagoglarda:

- tizimli tafakkur;
- muammoli vaziyatlarni hal qilish;

- ijodiy yechimlar topish ko‘nikmalarini shakllantiradi.

Flipped learning texnologiyasi

Flipped learning modeli an’anaviy ta’lim strukturasi o‘zgartiradi. Talabalar nazariy materialni mustaqil o‘zlashtiradi, auditoriyada esa amaliy faoliyat ustuvor bo‘ladi.

Bu metod pedagoglarda:

- mustaqil o‘rganish;
- tahliliy fikrlash;
- vaqtni boshqarish ko‘nikmalarini rivojlantiradi.

Gamifikatsiya va motivatsiya

Gamifikatsiya-bu o‘yin mexanizmlarini ta’lim jarayoniga integratsiya qilishdir. U talabalarning ichki motivatsiyasini kuchaytiradi va o‘qitish samaradorligini oshiradi.

Natijada ta’lim jarayoni:

- qiziqarli;
- interfaol;
- samarali tus oladi.

Blended learning modeli

Blended learning an’anaviy va raqamli ta’limni uyg‘unlashtiradi. Bu model pedagoglarga moslashuvchan ta’lim muhitini yaratish imkonini beradi.

Uning afzalliklari:

- individual yondashuv;
- vaqt va resurslardan samarali foydalanish;
- o‘quv jarayonini optimallashtirish.

Tadqiqot natijalari va muhokama

Tahlillar shuni ko‘rsatadiki, innovatsion metodlar integratsiyasi bo‘lajak pedagoglarning kasbiy tayyorgarligini sezilarli darajada oshiradi. Ayniqsa, loyihaviy yondashuv va AKTning uyg‘unlashuvi yuqori samaradorlik beradi.

Shuningdek, pedagoglarning refleksiv faoliyati kuchayadi, bu esa ularning o‘z ustida ishlashiga turtki beradi.

Xulosa

Bo‘lajak pedagoglarni innovatsion-pedagogik faoliyatga tayyorlash zamonaviy ta’lim tizimining ustuvor yo‘nalishlaridan biridir. Innovatsion metodlar asosida tashkil etilgan ta’lim jarayoni pedagoglarning kasbiy kompetensiyasini shakllantirishda muhim omil hisoblanadi.

Kelgusida ushbu yondashuvlarni keng joriy etish orqali ta’lim sifatini oshirish mumkin.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO‘YXATI:

1. Ishmuhamedov R.J., Abduqodirov A.A. (2018). Ta’limda innovatsion texnologiyalar. Toshkent: Fan va texnologiya, 120–135-betlar.

25-Mart, 2026-yil

2. Tolipov O‘.Q., Usmonboyeva M. (2017). Pedagogika nazariyasi va tarixi. Toshkent: O‘qituvchi, 85–102-betlar.
3. Azizxodjayeva N.N. (2016). Pedagogik texnologiyalar va pedagogik mahorat. Toshkent: Fan, 56–78-betlar.
4. Yo‘ldoshev J.G‘., Usmonov S.A. (2019). Zamonaviy pedagogik texnologiyalar. Toshkent: Iqtisod-moliya, 140–165-betlar.
5. Dewey, J. (1938). Experience and Education. New York: Macmillan, pp. 45–67.
6. Vygotsky, L.S. (1978). Mind in Society. Harvard University Press, pp. 86–102.
7. Slavin, R.E. (2015). Educational Psychology. Pearson, pp. 210–230.